СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 15. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го СІЧНЯ 1949. — No. 15. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 20, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ІНАВҐУРАЦІЙНІ БАЖАННЯ ПРЕЗ. ТРУМАНА

Вашинґтон, 19 січня. — Приґотування до величавої інавґурації президента Герія С. Трумана викінчені в подробицях, навіть заповіджена незла погода на четвер, 20 січня. Головна програма складається з пяти частин. В год. 7 ранку президент візьме участь у сніданку, улаштованім в готелі Мейфлавер товаришами зброї з першої світової війни, тобто ветеранами з 129 батерії D полевої артилерії. В полудне президент Гері С. Труман і віцепрезидент Албен В. Барклі складуть присягу на збереження обовязків їхніх становищ серед здвигу народу коло Капітолю. Після присяги виголосить Труман інавґураційну промову. Негайно після цього почнеться в год. 1 нарада, яка триватиме півтретя години. В год. 5 вечора президент зустріне особисто різних визначних громадян і дипломатів в залі Красвої Галерії Мистертва. В год. 10 вночі відбудеться інавґураційний баль в казармі Краєвої Ґвардії при співучасти 5,000 осіб.

ПЕРЕДІНАВҐУРАЦІЙНА ПРОМОВА ТРУМАНА.

У вівторок вечір явився президент Труман і віцепрезидент Барклі на вечері, улаштованій в готелі Мейфлавер організацією — передвиборчих клюбів Трумана-Барклія і там виголосив до 2,500 приявних передінавґураційну промову з такими замітними заввагами: „Ми йдемо на зустріч поважній ситуації. На мою думку ніхто в історії нашої країни не обіймав більшої відповідальности ніж та, що спала на мене в год. 7.09 ввечір у дні 12 квітня 1945 року, коли то помер наш великий президент Рузвелт. На мене спав тоді обовязок перебрати тягар, який майже перевищав сили людини . . .

„Сенатор Барклі й я несемо безмежну відповідальність, та тягар більший ніж його мав хтонебудь перед тим в нашій країні . . . Ми піднімаємося нести цей тягар і зробимо все, що буде тільки в наших силах . . . одначе ми того не подолаємо, якщо ви і конґрес і нарід Злучених Держав не станут за нами і не допоможуть нам втримати ті засади, які потрібні для виповнення завдань і для здобуття світового миру, який нам потрібний — а ми його здобудемо". Президент пригадав теж Демократичній партії на її обовязок виповнити точки з демократичної платформи і в тій цілі він надіється солідарности демократів у конґресі.

ПЕРЕБІҐ ІНАВҐУРАЦІЇ РОЗГОЛОШЕНИЙ СВІТОВІ У 13 МОВАХ.

Радієва програма „Голос Америки" передасть усьому світові перебіґ інавґураційної програми й паради в 17 різнородних мовах, починаючи від год. 11.45 ранку. Сама інавґураційна промова президента буде висилана негайно після її виголошення відбитим на фонографічних плитах голосом президента, а потім перекладена на мови: російську, німецьку й інші. Головно буде обслужена Південна Америка, а Европа дістане вісті через американську висильню в Мюнхен.

У КОНҐРЕСОВУ ПРОГРАМУ ВСТАВЛЕНО БИЛ ЗА 75 ЦЕНТІВ МІНІМУМ ПЛАТНІ.

Вашинґтон. — Конґресові провідники поставили вже на програмі нарад теперішнього конґресу законопроєкт про підвишку мінімума платні у висоті 75 центів. Иде теж боротьба за місце в програмі за знесення робітничого закону Тефта-Гартлія. Справа йдеться за підтримку пляну Американської Федерації Праці, щоб наперед скасувати закон Тефта, схвалити закон Ваґнера, а щойно опісля дискутувати над поправками до нього.

У ШИКАҐОВСЬКІЙ ГАЗЕТІ ЗГАДАЛИ ПРО УКРАЇНСЬКІ РІЗДВЯНІ ЗВИЧАЇ.

Шикаґо. — виданні щоденника „Шикаґо Трибюн" з неділі 16 січня поміщено змістовну статтю про українські різдвяні звичаї, Святу Вечерю з різнородними стравами, про коляди і про людей, які влаштували в Домі Відділів Українського Народного Союзу у неділю 9 січня американсько-український Свят-Вечір старанням Українського Золотого Хреста та Українського Мистецького Клубу. На трьох великих картинах, знятими з цього свята й поміщених в згаданім щоденнику висвітлені ликих картинах, знятих з саме, як господар (Яків Берестянський) кидає ложку куті на стелю, а цій сцені приглядаються члени родини (Олександер Бобак, Ванда Яцула, Марія Джигановська, Оксана Хоркава). У другій картині схоплений момент подавання вечері, на яку запрошено о. Василя Андрейчука з української-катол. церкви св. Миколая. Інші учасники: Елва Барабаш, Ксеня Плетяк, Патриція Яворська і Перл Боднарчук. Старше жіноцтво представляла на цій вечері Іванка Подола, а молодше Левка Подола, Ольга Демчук і панна Панько — усі в народних одягах. Підчас сечері зібрано $100 на ЗУА Допомоговий Комітет і на У. Конґресовий Комітет.

ФЕДЕРАЛЬНА РАДА ЦЕРКОВ ЗА ДОПУЩЕННЯ 400,000 СКИТАЛЬНИКІВ.

Ню Йорк. — Федеральна Рада Церков Христа в Америці винесла ухвалу на своєму конґресі у вівторок, щоб збільшити число іміґрантів зо скитальщини з 200,000 на 400,000 осіб і змінити відповідно теперішній закон в цій справі. До цеї ради належать 21 протестантських деномінацій і три східних православних. Вони теж згодилися на продовження часу на іміґрацію скитальників з двох на чотири роки і заявилися за знесення обовязку старатися наперед про мешкання й працю для іміґрантів.

Новість у їхнім домаганні є та, що вони зажадали покриття коштів розселення, тобто заплати за залізницю з дорту до місця осідку.

Сьогодні, дня 20-го січня, відбудеться врочиста інсталяція през. Трумана. Від цего дня починається його нова президентська каденція, тим разом уже на підставі вибору, який був великою несподіванкою для багатьох в Америці й в світі. Президент Труман матиме в травні 65 років. З нагоди інавґурації він одержав дуже багато привітних телеграм з Америки і цілого світу. Всі бажають йому кріпкого здоровя і витривалости в праці для добра Америки і світу.

Повний сенат затвердив Ачесона на становище секретаря стейту

Вашинґтон, 18 січня. — Повний сенат затвердив 83 голосами проти 6 назначення Діна Дж. Ачесона на становище секретаря стейту після уступлення Джорджа К. Маршала. Головну промову для його підтримки виголосив сен. Там Коналі, голова сенатської комісії закордонних справ. Була теж гостра критика республиканських сенаторів, які закидали Ачесонові угодовство з Росією, одначе республиканець, сенатор Артур Г. Ванденберґ виправдав Ачесона. Коналі заявив, що Ачесон це символ постійности і сили в закордонній політиці.

Уступаючий секретар стейту Маршал вислав на руки підсекретаря Роберта А. Ловела листа з висловами признання для всього персоналу департаменту і подяку за підтримку в усій його праці.

СОВЄТСЬКА АМБАСАДА ПОЧИНАЄ „МИРОВИЙ НАСТУП"

Вашинґтон. — Інформаційний Бюлетень, видаваний совєтською амсабадою, поміщає статтю Бориса Іжакова, який вславився звітами з нарад Обєднаних Держав і Ради Міністрів Закордонних Справ, висиланими до комуністичної „Правди" в Москві. Не зважаючи на те, що ще перед тижнем цей Бюлетень називав американців „підпалячами війни" та „імперіялістами", Іжаков за прикладом італійського комуніста Толіятті і французького Кашена наставляє американцям галузку мира і складає їм побажання з нагоди Нового Року. Каже Іжаков: „Наші країни розділені морями й океанами, одначе літа боротьби проти фашизму переконали нас, що нема перегород для доброї волі людей, які змагають до спільної цили"... „і тільки мир зможе відбудувати наші країни". — Провідні дипломатичні кола студіюють зазив Іжакова під кутом спроможности тоталітарних режимів зміняти наставлення своїх органів відповідно до їхніх хвилевих потреб.

В п'ятницю причалить до Ню Йорку нова група українських скитальників

133 УКРАЇНЦІВ ПРИЇЖДЖАЄ СТАРАННЯМ З.У.А.Д.К., З ТОГО ПОНАД 80 ДО МЕРІЛЕНДУ.

В п'ятницю, дня 21-го січня, причалить до порту в Ню Йорку пароплав Марін Марлін, що везе черговий транспорт нових іміґратів до цеї країни з-поміж европейських скитальників. На пароплаві є 457 подорожних, між ними 133 українців, що приїжджають на завірення та старанням ЗУАД Комітету. (Поіменний список цих українців надрукований на стор. 3). Деяка кількість українців приїжджає теж старанням інших організацій. Між тими, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету, є чергова група понад 80 осіб на фарми до стейту Меріленд. ЗУАДКомітет, зокрема його Переселенчий Осередок в Ню Йорку, робить заходи на прийняття цих українців в порті. В цій справі відбудуться сьогодні окремі наради Переселенчого Осередку.

БРИТАНІЯ ВИЗНАЛА ПІВДЕННО- КОРЕЙСЬКИЙ УРЯД

Лондон, 19 січня. Речник британського міністерства закордонних справ повідомив про офіціяльне визнання Британією створеного в американській зоні південно-корейського уряду та про встановлення там відповідних дипломатичних представництв.

ПОЛЬЩА ЗДЕРЖУЄ ВИЇЗД ЖИДІВ ДО ПАЛЕСТИНИ

Варшава, 19 січня. Жидівські керівники висловлюють побоювання, що польський уряд може цілком припинити дальший виїзд жидів з Польщі до Палестини. Побоювання базуються на факті, що від нового року польські власті перестали видавати пашпорти і візи до Палестини. Польський уряд вияснює це обставиною, що справу пашпортів і віз передано з міністерства закордонних до міністерства внутрішних справ, яке з черги злучене з властями безпеки та яке ще не наладнало відповідного апарату для цих справ. При цьому вражає, що від деякого часу в Польщі та в інших країнах большевицької „народної демократії" ведеться сильна пропаганда проти „буржуазного сіонізму".

ПАПА ПРО „СПРАВЖНЮ ВЕЛИКОДУШНІСТЬ" АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Рим, 19-го січня. — Папа Пій XII. вчора з великим признанням говорив про „справжню великодушність" американського народу, виявлену в допомоговому пляні Маршала. Папа високо оцінює „шляхетні ідеї" пляну Маршала, бо вони скеровані на злагіднення тих великих терпінь, що їх від десятьох років зазнають народи Европи. Промовляючи до керівників пляну Маршала на Італію, Папа рівночасно апелював до европейських народів, щоби вони і зі свого боку виказали „щире бажання розв'язати власні проблеми та вирішити свою власну долю". При цій нагоді Папа рішучо заперечив всі закиди „імперіялізму", що їх видвигають проти пляну Маршала комуністи.

БЕВИН ВИЯВЛЯЄ ГОТОВІСТЬ ЗВІЛЬНИТИ ЖИДІВ З КИПРУ

Лондон, 19 січня. Британський секретар закордонних всправ Ернест Бевин заповів вчора в парляменті готовість британського уряду звільнити з інтернування на Кипрі жидів у військовому віці. Він теж повністю піддержував теперішні переговори між Єгиптом і Ізраїлем в справі перемиря. Вважається, що ці заяви Бевина були відповіддю на численні критичні голоси щодо британської політики в Палестині, які в останньому піднесено не тільки в Америці та інших країнах, але й в самій Британії. Бевин рівночасно заявив, що британський уряд в найблищій будучності задумує „цілком серіозно" роглянути справу визнання Ізраїля де фато. На початку наступного тижня мають відбутися на тему Палестини повці дебати в парляменті.

ПІДГОТОВКА ОБОРОНИ СКАНДИНАВІЇ

НОРВЕҐІЯ І ДАНІЯ ПРИСТУПЛЯТЬ ДО АТЛАНТИЦЬКОГО ПАКТУ; ШВЕЦІЯ ХОЧЕ ЗБЕРЕГТИ НЕВТРАЛЬНІСТЬ.

Стокгольм, Швеція, 19 січня. — Останні повідомлення з поодиноких скандинавських країн переконують, що намагання створити окремий скандинавський оборонний союз остаточно можна вважати за безуспішні з огляду на впертість Швеції, що хотіла б зберегти повну невтральність як до Заходу так до Сходу. Данія і Норвеґія, натомісць, бажають з'єднати свої оборонні зусилля з подібними інших західно-европейських та американських країн. В останньому Норвеґія мала поінформувати Швецію, що всі норвежські партії за виїмком комуністів, погоджуються на запрошення приступити до Атлантійського оборонного союзу та що норвежський уряд не буде з цим довше відтягати, як до 1-го лютого. Вважається, що теж Данія прийме подібне запрошення. Як йдеться про Швецію, вона цего запрошення не одержала, бо вже раніше виявила своє бажання залишитися поза всіми союзами військового характеру. В шведських політичних головно парляментарних колах виявляється тепер деякі побоювання цеї „ізольованої невтральности", що може неґативно відбитися теж на інших ділянках скандинавської співпраці, головно господарської. Проте, розмови [illegible] спільної скандинавської оборони ще продовжуються, головно над пропозицією, щоби ці країни заключили реґіональний договір на базі чартеру О.Д., з виразним зазначенням, що вони зобов'язуються до спільної оборони тільки в межах своїх кордонів і відмовляються від ширших зобов'язань.

ЗАПОВІДАЮТЬ ПОВНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СОЮЗ МІЖ ІТАЛІЄЮ І ФРАНЦІЄЮ.

Рим, 19 січня.—Італійський міністер закордонних справ, ґраф Карльо Сфорца, заявив вчора, що плянований француцько-італійський митний союз розвинеться в повний господарський союз обох країн протягом найблищих 6 років. Переговори в справі митного союзу продовжуються в Парижі і поодинокі комісії вже мали закінчити головніші підготовчі праці, перемагаючи цілий ряд труднощів.

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ В НІМЕЧЧИНІ ПОЧАЛА МАНЕВРИ.

Дармштадт, Німеччина, 19 січня. — Перша Дивізія Американської Армії почала вчора в околиці свої зимові вправи, протиставлячись на 5-миловому фронті уявленому ворогові, що сконцентрував великі сили над Реном. Сьогодні „ворог" буде намагатися вимогти переправу через цю стратегічну ріку.

ПРОТЯГОМ ДВОХ РОКІВ ЕМІҐРУВАЛО 470,000 БРИТАНЦІВ.

Лондон, 19 січня. — В британському парляменті вчора ствердженo, що протягом двох останніх років і 8 місяців еміґрувало 470,000 британців, з яких 97,000 виїхали до Злучених Держав Америки, а інші переважно до британських доміній. В тому самому часі виїхало теж 12,000 чужинців, що жили в Британії.

ЗАХІДНИЙ БЕРЛІН ТЕПЕР БЛЬОКУЄ СОВЄТІВ.

Берлін, 19 січня.—У відплату за совєтську бльокаду Берліна, західні союзники встановили сьогодні цілий ряд дальших обмежень на висилку важливих матеріялів до контрольованих Совєтами областей. Відтепер кожна висилка товарів і матеріялів до совєтських зон вимагатиме окремого дозволу західних окупаційних властей. Рівночасно західні союзники погодилися, щоби авіяція не тільки доставляла продукти до бльокованого Берліна, але й експортувала з нього вироби місцевої індустрії, вдержуючи тим самим її нормальний господарський розвиток.

ПРОТИ - КОМУНІСТИЧНІ І ПРОТИ-НАЦІОНАЛІСТИЧНІ ЗАХОДИ В НІМЕЧЧИНІ.

Берлін, 19 січня. — В західних зонах Німеччини стверджується знову поступове повторювання подій, що після першої війни привели до [illegible] ся про лівих і правих екстремістів, ріст яких тепер західні окупаційні власті намагаються припинити. В останньому британці покарали кількох комуністів, які відбували публичні зібрання без попереднього дозволу від військового управління, а одного місцевого комуністичного провідника покарано за погрози новим „колаборантам" з військовим управлінням. Американці в своїй зоні усунули редакції двох газет, які пропаґували скрайний націоналізм, мілітаризм та анти-семітизм.

СОФУЛІС ЗАЛИШАЄТЬСЯ ПРЕМІЄРОМ ГРЕЦІЇ.

Атени, 19 січня.— Грецький король потвердив сьогодні знову на становищі премієра країни 88-літного Темістокля Софуліса, який минулої суботи був подався у відставку. Рішення короля було несподіванкою, бо новим кандидатом на премієра видвигалося іншого ліберального політика, Александра Діомідеса, що в уряді Софуліса тепер занімає пост заступника премієра. Вже теж проголошено листу нового уряду, в якому Константин Цальдаріс задержує пост міністра закордонних справ. Тим самим коротка кріза уряду в цій країні вже закінчилася.

БЕЗВИГЛЯДНІСТЬ НА ЗЛУКУ ТРЬОХ ЗАХІДНИХ ЗОН НІМЕЧЧИНИ.

Берлін, 19 січня. — З авторитетних джерел признають, що всі заходи на повну злуку трьох західних зон Німеччини в одну господарську „трізонію" остаточно розбиваються на цілий ряд суперечностей між трома окупаційними властями. Дальші переговори на цю тему вже відбуваються на урядовій базі, бо британці й французи ствердили, що в такій формі вони можуть сподіватися більших уступок збоку Америки.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597 -7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВИЙ ПІДСТУП КРЕМЛЯ

З Москви вийшов важний приказ комуністам, що живуть в демократичних країнах, які не є в сфері безпосередніх впливів Кремля. Цей приказ наказує заняти більш угодове становище і голосити, що Совєти і демократичні потуги можуть цілком добре побіч себе існувати і жити в мирі.

Як уже завважено давніше, централею совєтської пропаганди у західніх країнах, є Франція. Вона має „честь" діставати прикази прямо з Москви і відповідно до їх змісту заряджувати різні акції, наступи і відступи, чи навіть вказувати, хто з комуністів і в якій країні провинився та повинен бути осуджений, чи відданий „чистці". Для прикладу пригадаємо історію з усуненням Ирл Бравдера від проводу над американськими комуністами та видвигнення на його місце Вилйема Фостера. Наступ на Бравдера пішов з Парижа і в паризькій комуністичній газеті зачали домагатись його усунення, що й сталося. Тепер з цього самого Парижа пішла комуністична „мирова офензива", яку розпочав французький комуністичний ветеран Кашен водночас у Франції та в Італії, в тій останній на спілку з Толіяттім, відомим провідником італійських комуністів, що має в Москві велике довіря.

Відізвалась теж і совєтська амбасада в Вашингтоні, бо у видаванім нею Інформаційнім Бюлетені заговорив Борис Ізаков теж про „згоду" і „мир" між народами Совєтського Союзу і Злучених Держав.

Здавалось би, що ввесь світ уже так добре обзнайомлений з тактикою Кремля, що вже не дасть себе зловити на ніякий новий його підступ, на ніяку нову брехню. Годі теж припустити, щоб Кремль не був свідомий, що як тільки розпічне „мирову офензиву", всюди зачнуть пригадувати Москві кличі про неминучу комуністичну розправу з „капіталістичним світом" та наведуть ще дослівні цитати з писань Леніна і цього, що говорив і писав сам Сталін. Теж не можна припустити, щоб Кремль не знав, яку веде акцію Комінформ проти Америки та Великої Британії, підготовляючи в тих країнах грунт під державні переворотн. Нема найменшого сумніву, що все те Кремль знає і якраз тому дехто дивується, чому він взявся за новий обман і що він хоче ним осягнути.

Нам здається, що не зважаючи на комуністичні брехні та напасті, в світі все ще є багато людей, навіть на відповідальних державних становищах, що їх баламутить кожне сталінське хитрунство. Ці люди готові й тепер припускати, що Москва, можливо, думає про справжнє замирення, вдоволившись тим, що посідає. Знайдуться і такі, як от християнські демократи в Італії, що будуть вимагати від комуністів „діл" замість „слів", щоб могли повірити в їхню щирість. На те й пахує Кремль. Бо ж комуністи, в потребі, можуть навіть „ділами" виявити свою готовість, як тільки це буде в інтересі Москви. Вірити демократам у якусь комуністичну щирість у відношенні до не-комуністів, значить дурити себе, а думати про можливість якоїсь співпраці з комуністами у внутрішньому житті країни, чи такої ж співпраці з Кремлем та його сателітами на міжнародному полі, значить ослабляти демократичний фронт. Існує тільки — комуністична брехня; є тільки кремлівський підступ там, де Москва чується загрожена або ослаблена. Так треба глядіти теж і на найновішу кремлівську „мирову офензиву".

Комуністичний провід на суді

В Ню Йорку зачалась судова розправа проти 12 провідників комуністичного руху в Америці. На ділі судять тільки 11 осіб, бо не явився Вилйем З. Фостер, голова Комуністичної партії, що мав захоріти, згідно зо заявою його правного оборонця.

Коли вже справа в руках суду, то треба виждати, що він скаже, який буде присуд. Тому. наразі звернемо увагу на інші речі.

Не один з нас прямо з дива не виходив, як це можливо, щоб комуністи, справжні вороги цеї країни, могли так безкарно тут діяти. А бували часи, коли вони прямо почувались тут панами. Берім на приклад отсей процес. Спершу було відкладання кількома наворотами на цілого півроку. Далі погроза: Скликання до Вашингтону зїзду комуністичних фронтовиків під назвою Конгресу Громадянських прав, ніби для оборони громадянських вольностей та з тим, що цей конгрес переміниться на демонстрацію підчас інавгурації президента Трумана. Ще далі: Загроза виразного непослуху законові про складення судейської лави для засуду обвинувачених під замітом, що судейська лава є незаконною установою.

День-у-день нюйорські кореспонденти вистоювали під дверми кімнати, в якій відбувалося слідство перед великою судейською лавою, щоб хоч малі подробиці винести на денне світло. Вони допитували поодиноких свідків та знавців, які входили й виходили зі залі слідств, одначе майже нічого не довідалися, бо як члени слідчої лави, так і свідки були заприсяжені на зберігання тайни. Тому саме таке зацікавлення викликує заповіджений процес у Ню Йорку.

Трохи більше світла кинула на затії провідних комуністів комісія для неамериканських діянь в палаті репрезентантів у Вашингтоні, де водночас з нюйорським судовим слідством велося конгресове слідство проти визначних людей, які на сповняли службу в користь Совєтів. Конгресове слідство з початку стало дуже голосним, але опісля його заглушено тим, що точніші зізнання свідків переводжено при закритих дверях.

Одначе як у Ню Йорку, так і в Вашингтоні за закритими дверми йшли далі допити нестримно й гладко і, як досі показується, принесли вже деякі успіхи, а на дальші треба щойно підождати.

В чому полягають ці успіхи? У слідстві в Ню Йорку вони полягають у тому, що не зважаючи на недостаточні закони в справі шпигунства, всетаки поставлено в стан обвинувачення й притягнено до суду групу людей, які були того переконання, що їм може вдатися безкарно не тільки всяка конспірація проти Злучених Держав, але, що вони зможуть ще наробити замішання серед громадянства і накликати суд на таких людей, які були й є противні цілям і методам їхньої діяльності. Вони твердять, що їхня діяльність спрямована на здобуття рівних прав для всіх громадян.

Осяг конгресового слідства такий, що громадянство мало нагоду довідатися про існування підривних елементів в найвищих урядових колах і на цій підставі уряд поробив старання, щоб забезпечитися проти таких затій на майбутнє. Досі вдалося теж поставити в стан обвинувачення одного ключевого совєтського агента. Попри те на підставі таких допитів конгресова комісія видала низку книжечок з точними вказівками для громадянства, як берегтися вертільників й підривних елементів в робітничих юніях і товариствах і як оцінювати діяльність комуно-большевицьких організацій, комітетів, ячейок.

Вже тепер можна завважити, що громадянство не буде дальше потурати підступним махінаціям, веденим комуністичною верхівкою; що воно готове стати до оборони своїх громадянських вольностей та готове дати фонди на оборону своєї батьківщини перед небезпекою большевизму з закордону.

Коли управа міста Ню Йорку призначила аж 400 вибраних членів поліції для береження ладу й безпеченства підчас судової розправи проти 12 комуністів, що тепер відбувається, то це вказує, що вона ставиться серіозно до большевицьких погроз. Діяння комуністів довели до цього, що в Вашингтоні генеральний прокуратор, Там С. Кларк, зажадав від конгресу посилення законодавства в справі шпигунства, що певно станеться. Одно й друге вказує, що американська демократія, не зважаючи на різні недостачі, це велика рушійна сила. З одного боку вона прислухується до бажань і переконання народу, з другого боку не вагається застосувати відповідні міри для охорони існування найвищої організації народу, якою є держава і для охорони людей, які хочуть свобідно, без насилля вести щоденне життя і прямувати до щастя, згідно з засадами конституції.

Римський славний промовець а пізніше консул, Марк Тулій Ціцерон, змагаючи до забезпеки римської держави перед змовою Катиліни, заявив у своїй промові в римському сенаті, що всі зарядження, роблені повільно проти Катиліни, це не признака страху перед його затіями, тільки тактика, обрахована на те, щоб діяльність влади набрала розгону й сили проти заговірників. Те саме можна сказати й тепер: Американська демократія призбирує всі потрібні факти й докази й проволікає з остаточним розрахунком з комуністами не з боязні перед ними, але на те, щоб наперед освідомити прилюдну опінію і щойно тоді положити кінець підривній роботі, виконуваній комуністами й їхніми попутчиками з наказу чужої й ворожої сили.

Успіх рятункової акції ЗУАДК.

З ПРИВОДУ ПРИЇЗДУ ПЕРШОЇ ГРУПИ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ ДО МЕРІЛЕНДУ.

Дня 17-го січня американські українці взагалі, а їх Злучений Український Американський Доп. Комітет зокрема, вписали без сумніву один з найзамітніших успіхів своєї багатобічної громадської діяльности. В цьому дні до порту в Бостоні причалила перша група 43 українських імігрантів, що приїхали до цеї країни з европейської скитальщини виключно завдяки допомогово-рятунковій акції ЗУАДКомітету. Цей успіх підкреслюється ще фактом, що при відборі нових імігрантів в порті в Бостоні ЗУАДКомітет вперше виступив як цілком самостійна американська добровільна допомогова агенція, поруч кількох інших того роду найбільших загально-американських організацій. Ці факти заслуговують без сумніву на окрему увагу і оцінку, бо вони є результатом великих зусиль і наполегливої праці та мають значення, що далеко переходить сам тільки конкретний факт приїзду нових імігрантів і саму тільки харитативну акцію американських українців.

Передісторія, що попередила приїзд цеї першої групи нових українських імігрантів до Меріленду, загально відома. Негайно після ухвалення нового іміграційного закону про допущення до цеї країни 205,000 нових імігрантів з европейської скитальщини, ЗУАДКомітет почав наполегливо шукати способів і засобів, аби цей закон якнайкраще використати для українців. Насамперед поведено широку акцію між самими американськими українцями, щоби вони виставляли необхідні, бо передбачені новим законом завірення про праці і мешкання для нових імігрантів. При цьому виявився один факт, що цілу допомогову акцію звужував тільки до тих, що мали рідних та знайомих в цій країні. А що було робити тим, що не мають тут нікого? І це стало найбільшою турботою ЗУАДКомітету.

Продовжуючи свою акцію між американськими українцями, часто серед багатьох цілком зайвих труднощів і перешкод з боку самих же українців, які не бачать дальше свого носа, ЗУАДКомітет почав широко закроєну акцію серед американських фармерів, беручи до уваги факт, що закон дає деякі привілеї фармерам та що серед українських скитальників головну масу творять власне фармери та фармерські робітники. Негайно після того, як новий іміграційний закон увійшов в силу, екзекутива ЗУАДКомітету, не зважаючи на скептицизм деяких, звернулася окремими листами до губернаторів більшости стейтів, пропонуючи їм співпрацю в справі переселення. Меріленд був одним з перших, що відгукнулися. Дальша історія відома. Завдяки енергійним заходам ЗУАДКомітету, зокрема його екзекутивного директора д-ра Галана, та при допомозі деяких самих таки американських ентузіястів цеї справи, в роді Мр. Періша, сьогодні ЗУАДКомітет вже переслав до Европи понад 300 завірень від мерілендських фармерів, що дозволить спровадити до цеї країни понад 1,000 українських скитальників. Їх перша група приїхала 17-го січня до Бостону.

Всю цю історію легко оповісти, але її було важко зробити. ЗУАДКомітет зустрічався з безліччю найрізноманітніших перешкод, від всіляких міжнародних пересудів щодо українців починаючи, а на згаданих вже самих таки українських перешкодах кінчаючи. ЗУАДКомітет з мінімальними фондами та з мінімальними силами взявся за діло, на яке інші організації видають мільйони долярів і при виконуванні якого розпоряджають величезними штабами кваліфікованих робітників. Наполегливість праці та енергія ЗУАД Комітету заступили ролю мільйонів долярів та перемогли найбільші труднощі. Або що найменше промостили шлях до повної їх перемоги. Цих тисяча українців, що вже мають запевнений приїзд до Меріленду, і тисячі інших, що прийдуть до інших стейтів, вони завдячують свій приїзд і рятунок виключно ЗУАДКомітетові в усіх стадіях, бо від придбання завірень починаючи, через полагодження справ місією ЗУАДКомітету в Европі і аж до відбору в порті причалення. Що більше, уряд праці та фармері Меріленду добровільно признають ЗУАДКомітетові право дальшого піклування новими імігрантами, ключно до інтервенції в справах праці, платні, мешкань і т. п. Урядові іміграційні власті у Вашингтоні підкреслено стверджують, що ЗУАДКомітет перший розгорнув того роду акцію та дав свій великий вклад в загальні зусилля наладнати ці справи і успішно перевести в життя новий іміграційний закон. Міжнародня організація для Збігців (IPO) та американські окупаційні власті в Европі стверджують, що місія ЗУАД Комітету, охоча на терені дій вона наймолодша і найбідніша, своєю активністю вибивається на саме чоло всіх інших того роду добровільних агенцій. І все це смішно — щоб не казати — соромно малими засобами, що цему Комітетові ставлять до розпорядження американські українці. Бо крім цеї величезної роботи в переселенчій ділянці, ЗУАДКомітет добився ще протягом минулого року від міжнародних і американських організацій конкретної матеріяльної допомоги для українських скитальників на багато десяток тисяч долярів. Скажіть невтаємниченому в ці справи, що в центральному бюрі ЗУАДКомітету працює тільки чотири сили, включно з екзекутивним директором, то він вас висміє та скаже, що ви його в цапа заклинаєте. А це правда, гірка правда та гірке свідоцтво нашої бідноти. Тим більше це все гірке, як ви наслухаєтеся всіляких докорів в бік цего Комітету.

Другий знаменний факт, зв'язаний з датою 17-го січня, це перший виступ ЗУАДКомітету під власною фірмою при відборі нових імігрантів. На тему кожний з нас наслухався вже багато всіляких завваг, але мало було таких, щоби поцікавилися чому та з яких причин ЗУАДКомітет досі не міг цеї справи полагоджувати. Ще менше було таких, що бажали б в цьому конкретно допомогти. Та це вже інша тема. Останній виступ Комітету в Бостоні треба вважати переломовим і під цим оглядом. Треба було бачити, з якою гордістю носили нові імігранти свої малі відзначки з ініціялами Комітету, як вони з пароплава побачили, що велика кількість людей в порті має такі самі. Інше діло, що д-р Галан попричіпав ті відзначки всім представникам з Меріленду і теж на неодному сурдуті можна було бачити українську відзнаку рівночасно з відзнакою державної Переселенчої Комісії. Треба було теж бачити, як самопевно підходили нові українські імігранти до невеличкого стола, біля якого жовтими літерами на синьому тлі були ініціяли ЗУАД Комітету та за яким дві наші — вже сміло можна б. сказати — професіоналістки в такій доброчинній роботі, п-ні Марія Демидчук та п-ні Катерина Пелешок з Ню Йорку, полагоджували формальності. Вони дві та при допомозі кількох місцевих громадянок і громадян полагоджували всі ті справи, що біля довгих столів католицької і жидівської допомогових організацій полагоджував величезний штаб робітників. Треба було бачити

(Докінчення на стор. 3-тій)

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

8)

А які у неї очі! Гмм! Які очі! А зуби... Як перли. А все біжить та біжить, а все мечеться, а все весела. Рано в школі, співа з дітьми, махає руками — вправо, вліво, вперед! А по обіді — з'їла не з'їла — біжить і біжить до того міста.

Марійка виносить кошик з вальками жовтого, мов віск, масла. Учителька бере кошик, виносить... Біля сходів стоїть велосипед з сіточкою біля заднього колеса. Учителька прив'язує кошик ззаду, витягує велосипеда на дорогу, розгониться, закидає ногу і котить здовж парканів на захід... За її спиною розвивається, мов димок, чорна вуалька.

Сонце вже над хустським замком. Назустріч біжить простір, інколи котить військове авто, інколи йдуть чабани, інколи повіє в спину вітер. Тиса лежить зліва. Гори спинаються зправа. Тікають кілометри, позначені білими знаками з каменю. Двадцять кілометрів — написано на білій дощці червоною цифрою при виїзді з Вуштину.

Над Хустом вже дим вечора.

У крамницях яскраво горять лямпи. Вузькими і щербатими хідниками тиснуться пішохідці. Сирим голосом викрикує газетяр з бородою: — Свобода! Ноова Свобода! Пішохідці розхоплюють листки паперу і одразу читають. Вельосипед скаче по кулястому бруку, добігає до площі перед Січовою Гостинницею і повертає у вузьку, замурзану вуличку з сильним запахом коломазі, оселедців та юхту. Купа жидівнят репетливо гасає попід капежами. Смужки електричного сяйва вириваються з вітрин, напханих дешевим крамом, і розливаються по гладенькому, вічно мокрому бетоні...

Вельосипед зупиняється. Учителька, мов яблуко, рожева, щоки її пашать, груди хвилюються, широка і порожня вітрина, скляні двері, а над ними „Молочарня — Запорожський Зімовник"... Учителька бере кошик, штовхає хилі двері і вбивається так до запорозького зимовника...

— Аа! Доню! Золотко! — вреться їй назустріч оклик...

— Нате, батьку! — понуро і поважно тика учителька кіш з маслом на перший стіл. — Тяжкий!

— Боги! Та це ж вона! — виривається оклик збоку. Там сидить при столі Кримський, проти нього Зорин, перед ними дві чарки і одна пляшка.

— Та вона, вона... Знайомтесь! — каже з поспіхом „батько".

— Бойчуківна, — каже учителька, подає руку. — Та я вас знаю. Ви ж Кримський.

— Ні, — каже Кримський. — Мушу випити... Не можу! Знаєте, що? Сідайте! Ну, сядьте... Підношу цю ось чарку за цю ось мить мого бідного життя. — Лівою рукою підніс чарку, правою сягнув в повітря, ніби хотів ту мить піймати. Зорин плямкає широкими, тонкими устами. Кримський швидко ставить назад чарку, тремтячою рукою наливає підставлену нову чарку, учителька дивиться великими чорними очима на це, і уста її самі сміються. Всі троє цок, цок — і випивають. Геть до дна.

— Такого свята я не чекав, — каже Кримський. — Де ви тут взялись?... Звідки те масло? Що за чудеса в тій нашій Карпатській Україні діються?

Головний шеф, шинкар і „батько" бере кошик і діловідносить за параван, звідки чути сердите шкварчання і запах горілої цибулі. Це письменник Гаріс-Морський. Це автор відомої книги про повстанців Холодного Яру. Зараз він тут. Він так само, як і всі інші, прийшов пішки через Карпати, щоб тут робити Карпатську Україну. І поки що він тільки заклав оцю ось „молочарню". Все це прекрасно. Січовики також люблять молоко, але його не легко тут дістати. Місцеві крамарі оголосили цим гостям тихий бойкот, і Морський дає собі раду, як може. Хвилину тому тут був пан молодший Лисняк і цілу ту крамничку старанно зафільмував...

Ще рано на вечерю. Кримський просто забіг, як кажуть, випити пару чарок. По дорозі навинувся Зорин. На це нагналась Бойчуківна. І ось вони тут. Таке буває. Це велике, жадобе життя. Воно само знає, що і де треба зробити. Кримський палив уже кілька чарок і так само всі їх спорожнив. Настрій у нього високий. — Дозвольте мені сьогодні бути нескромним, — каже він. — І ще дозвольте говорити мені не словами, а компліментами. Я вас, панно...

— Я звуся Ольга! — каже суворо учителька.

— ...Панно Ольго, свята княгине, матір наша рідна... Я вас вже бачив. Ви буваєте в товаристві отого зарозумілого добродія, що зветься, як не помиляюсь, Роговий... Ви танцюєте танго... І я вам кажу... Чудово! Ви танцюєте, як пава. Я всього тільки скромний, худий артист Кримський, але повірте мені, отакому, як бачите... Повірте... У мене виступили сльози, як тільки я побачив ваше мрійне танго. Звідки ви?

— Тепер з Буштина, — сухо каже Ольга.

— Хм... З Буштина... Це цікаво. Ви, напевно, учителька...

— Учителька...

— Тут всі учителі, від батька Волошина починаючи.. І міністри, і генерали, і артисти... Але не важко. Ви мусите попасти до нас... Мусимо попасти до Бльондина. Тут є такий тип з Америки. Він вас піймає на плівку. Ви мусите показатись світові. Ви будете нашою Гретою Ґарбо... Я завжди вірив, що в горах, між вівцями, виростають також примадонни, і, коли вірити моєму щастю, моя віра мене не завела... Будьмо, Ольго, знайомі.

— Ми ж вже знайомі...

(Дальше буде).

Як працює европейський ЗУАДК?

ОДИН ТИЖДЕНЬ ПРАЦІ АДВ. РОМАНА СМУКА.

(Репортаж з Европи).

4)

П'ятниця, 3.XII.48.

Гайдельберг. Відвідини в різних Департаментах ОМГУ-С-у. З важливіших справ перша: закінчення в Емплоймент Департаменті довгої боротьби за те, щоби зберігти за 700 українськими робітниками в робітничому таборі Гіссен по 70.—Д—Марок на особу, що їх IPO щомісяця стягало з платень. Внаслідок заходів в ОМГУС-і IPO погодилося припинити ці обтягнення.

Друга справа: підготовка для законного обгрунтування і оформлення кооперативних підприємств, як бази матеріяльного існування всіх цих українців, що з тих чи інших причин не зможуть бути переселені і мусітимуть залишитися в Німеччині. Також ця інтервенція є в основному успішна: ОМГУС дає засадничу згоду на ліценціювання того роду підприємств і виробничих домівок. Очевидно, також і ця справа вимагатиме ще чимало заходів для її остаточної матеріяльної реалізації. Але досягнуто вже принаймні те, що устійнено і погоджено дотичні правні основи.

В даний момент ще немає можливости устійнити повного засягу дотичного плянування. Досі найдалі розроблено справу постійної допомоги для українських інвалідів, в цьому на першому місці справу достарчення для них протез, візків та інших ортопедичних допомог. Але це тема, яка заслуговує на докладніше окреме з'ясування.

Третя справа: участь адв. Смука, як репрезентанта ЗУАДК-у в переводженій Американською Армією збірці різдвяних подарунків для бідуючих дітей американської зони. Ціла імпреза мала з українського погляду важливе товарисько-пропагандове значення.

Четверта справа: зустріч адв. Смука з прибувшим до Гайдельбергу містером Періш-ом. Обидва обговорюють проект висилки більшої кількости наших хліборобів на працю і замешкання до стейту Мериленд.

Пізно після год. 12-тої вночі адв. Смук виїздить автом з Гайдельбергу назад до Мюнхену. Це вже шоста ніч, проведена на колесах.

Субота, 4. XII.48.

Мюнхен. Зранку — бюрова рутина. Почта, телеграми, телефони, звіти начальників Відділів. Перегляд місячних виплат, переведених по всій системі ЗУАДК-у. Але найважніше завдання дня: приготування великої місячної конференції керівних робітників ЗУАДК-у, для перегляду цілости справ організації. В конференції приймає участь ок. 15 чоловік. Є заступлені всі обняті працею ЗУАДК-у зони. Конференція починається в год. 14тій й кінчається далеко по 20-тій. По черзі приходять на дискусію: еміграція до ЗДА, до Аргентини, до Австралії, до Канади, до інших країн. Дотичні референти виявляють всі найновіші розвитки. На стіл викладаються з повною одвертістю всі завдання і проблеми установи. Це день критики, обміну досвідів, підсумків виявлювання помилок, плянування на будуче. Ці конференції мають наскрізь діловий, при тому одначе підкреслено демократичний характер. Це день, в якому керуючі установою люди є обов'язані, як кажуть англійці — "to speak their minds", висказати те, що їм — кажучи по-нашому „сидить в печінках". ЗУАДК є побудований на принципі "team work"-у, дружинної праці; згадані щомісячні конференції керівного колективу дають гарантію збереження й продуктивности цього принципу.

Між усіми тими заняттями треба ще найти час на те, щоби їсти, бритися, бодай переглянути наголовки найновішої газети.

Ніч з суботи на неділю 4/5. XII. була єдина в цьому тижні, яку адв. Смук спав у свойому мюнхенському ліжку. "Тієї ночі, каже він, я спав погано. Ніч була надто спокійна. Я вже не можу добре спати, коли не чую стукоту залізничих коліс під головою"

Люди працюють!

Описаний вгорі тиждень праці адв. Смука і ЗУАДК-у не є ні особливо важкий, ні легкий. Радше пересічний, нормальний. Приблизно за цим зразком проходить тиждень по тижневі, місяць по місяцеві. Виходячи зі всіх спостережень і досвідів пророблюваної ось так праці, є всі підстави приймати, що в немалій мірі завдяки зусиллям саме тієї установи українці власною організованою напругою опанують врешті свою скитальчу долю: в масі здійснять своє переселення до країн нового побуту, й поза тим, забезпечать існування тієї решти, яка буде примушена залишитися в Европі. Існування й інтенсивний стиль праці ЗУАДК-у (а завдяки особистому впливові свого шефа цей стиль має дуже часто наскрізь американські енергетичні риси) є живим доказом здібности пристосування й організаційно-громадської дозрілости українського елементу.

Петро Зеленко.

Українці, що прийдуть в п'ятницю старанням ЗУАДК.

Слідуючі скитальці приїжджають кораблем „Маріне Марлін" до порту Ню Йорк 21 січня, 1939 за старанням Злученого Українського Американського Допомогового Комітету у Филаделфії:

Боднарчук Василь, Меланія, Дмитро; Цікало Іван, Ева, Йосиф, Ірена, Катерина Оксана; Дземюк Олекса, Евдокія; Гной Роман, Параска, Юліян, Марія, Ольга, Володимир; Колюбінський Франк, Анна; Костів Іван, Евдокія; Куцаляба Василь, Анна, Михайло, Роман; Ляшкевич Ольга, Марта; Льокач Ярослава, Любомир; Марченко Микола, Анна, Микола; Нанассі Юліян, Ірена, Арета; Пасічник Григорій; Павлюк Іван, Мотрія, Валентина; Турчин Теодор, Іванна, Зеновія; Задойний Максим, Анна Мирослав; Завальняк Михайло, Власта; Завальняк Данило; Бачинський Іван, Наталія, Ростислава; Федорович Тетяна; Бидзай Пахомій, Евдокія; Бойчук Стефан; Черчин Григорій, Раїза; Довбня Григорій, Галина, Анатоль, Станислав, Валентина; Дитюк Іван; Флюнт Богдан, Ірена; Гуцаль Богдан, Катерина; Гузва Петро, Домна, Анатоль, Валентина, Галина; Криворушко Александер, Анна; Стеценко Тамара, Іван; Лехіцький Михайло, Катерина; Малачук Стефан; Мудрик Володимир, Ніна, Віктор; Нагорський Михайло, Антоніна; Петручок Максим, Уляна, Анатолій; Процик Віктор, Олена, Богдан; Пудик Іван, Христина, Володимир; Савчук Федор, Евгенія; Савчин Михайло, Марія, Роман, Володимир, Ярослав; Сломяний Михайло; Судак Николай, Ольга, Оксана; Сивней Борис, Лідія, Ярослав; Торчинович Вартоломей, Александра; Тур Леон; Вітенко Роман; Заяць Ева, Анастазій; Зозуля Александер, Галина, Світлана; Брухальський Юрій, Софія; Чарендюк Стефанія, Параня, Роман; Івашко Володимир; Качор Володимир, Евгенія, Ірена; Лупівок Стефан, Анастазія, Катерина, Петро, Тамара, Михайло; Шерстюк Петро, Наталія.

Успіх рятункової акції ЗУАДК.

(Докінчення зі стор. 2-гої).

теж заздрісні погляди інших національностей, головно балтійців і поляків, що в проті справі могли помуватися з ротами. А їхні ж групи аж ніяк не бідніші від української. Тільки вони не мають свого ЗУАДКомітету, вони, виходило б, не мають відданих цій справі людей, які зі самозапеченням хотіли б так працювати для цеї справи, як працює ЗУАДКомітет.

З огляду на приявність представників з Меріленду, українська група, як вже згадано раніше, була без сумніву центром загальної уваги. При цій нагоді неодин американський кореспондент довідався цілком нові для нього речі про Україну та про її нарід.

Виступ ЗУАДКомітету в Бостоні дав нагоду відповідно проявитися черговому співробітникові цього Комітету, адв. Михайлові Родикові. Справді можна було подивляти скільки енергії та вміння полагоджувати справи може бути в цій молодій людині. Його співпраця зі ЗУАДКомітетом, з доручення якого він мав би вже в короткі виїхати як заступник керівника европейської місії до Німеччини, це великий здобуток для Комітету.

Ми були б несправедливі, як не додали б, що ці замітні успіхи в допомоговій акції американських українців це велика заслуга цілої екзекутиви ЗУАДКомітету, а його екзекутивного директора д-ра В. Галана зокрема. Якщо правдою є, що успіхи в праці є найкращою нагородою за труди та рівночасно головним промотором і заохотою до дальшої праці, то ЗУАДКомітет, його екзекутива і його співробітники цю нагороду у великій мірі вже одержали і теж мають всі причини вірити в повний успіх та перемогу своїх ідей. Тепер залишається ще найбільше побажання до американсько-українського загалу, аби він цему свому ЗУАДКомітетові дав справді таку всебічну і сердечну піддержку на яку він повністю заслуговує. Його успіхи — це загальні українські успіхи.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ ІЗРАЇЛЕМ І ТРАНСЙОРДАНІЄЮ

Тель Авів, 19 січня. Трансйордансько-ізраїльські переговори в справі перемиря і зокрема в справі Єрусалиму перенесено тепер з військової на політичну площину і з обох боків виявляється бажання дійти до відповідних рішень ще заки тут приїде нова комісія О.Д.

ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Дітройт для УККомітету.

Щоби збільшити фінансову спроможність УКК, зорганізувала філія Українського Конгресового Комітету в Гемтремку збірку по українських хатах. Представники деяких установ відвідували українських громадян у їх помешканнях і там приймали грошеві жертви. Збірщиків доставчали філії наступні організації: Товариство ім. М. Шашкевича, Організація Державного Відродження України, Товариство „Золотий Хрест", відділ 34, Союз Українок, відділ 26, Жіночий Демократичний Клюб, „Союз Українок, відділ 5., Товариство „Провидіння", відділ 162, Союз Українок, відділ 31 і члени філії УКК.

Збірщиками були: А. Ганиш, Стасів, Галишина, М. Джумага, М. Дирбавка, П. Будзол, А. Стецька, А. Біловус, М. Машталір, М. Ґорин, П. Дем'ян, М. Кушнір, В. Крушельницький. Із недавно прибулих емігрантів збірщиками були: Т. Стельмахова, М. Григорчукова, М. Стефаникова, І. Дацкова, М. Сливинська, Р. Дацко і О. Сливинський.

Збірка, переведена тільки у східній частині міста, дала суму $527.25.

При цьому слід відмітити, що зібрану суму повністю передано до диспозиції централі УКК, бо збірщики відмовились приняти зворот коштів переїзду трамваями.

Зокрема заслуговує на увагу факт, що пан Микола Машталір жертвував найбільше труду, бо впродовж шість вечорів відвідував приватні помешкання громадян і збирав гроші.

По $10: Ґорин Микола, Байор Василь, Басько Теодор, Федюк Михайло, Колодій Василь, Прибило Антін, Стеткевич Атанас, Годовський Андрій, Біловус Анастазія, Цебринський Юліян; по $5: Фургаль Василь, Ґеник Микола, Сірко Іван, Войтович Петро, Татарин Іван, Джумага Марія, Нахвостач Лев, Шалапай Денис, Чорній Катерина, Дирбавка Марія, Матвіїв, Гришко, Готра Сенько, Рунька Іван, Бугіль Михайло, Григорчук, Кушнір Михайло, Гришко Ілля; С. Ґеник $4; по $3: Баворовський П. Бабій Л., о. Возьняк В., Казяновський Б. А., Машталір Микола, Шолкевич Ксеня, Василів Я., Кузик М.; Боровський В. $2.50; по $2: Паранська К., Григорак М., Красіцька В., Гноповий М., Чиж Д., Лозовчук М., Букса П., Целюх І., Турак М., Стельмах М., Бугай, Солодкий Т., Стефанський П., Будзол П., Куприян, Захарко, Крушельницький В., Івасюк, Григорчук С., Кічан А., Хрін, Терек Г., Полянський Г., Кузич І., Ратушин М., Сірко М., Сторож І., Басько Д., Гнойовий В., Васкул В., Бодрук В., Букса А., Коцай, Цегельнік Д., Ростковић В., Качор, Пінкош Б., Сігда О., Федюк М., Шалапай Д., Дачишин М., Нащa І., Кривий, Кульчицький Ю., Гаврищко В., Красіцький, Скікун М., Савка, Войтович, Микитинський, Королевичева, Слободян, Краснович, Кравчук, Романів, Шайна П., Біловус П., Огроднік М., Лазечко В., Пиріг, Дорош, Клим, Малишко, Гайдос, Татарин І., Зенюк С., Броцюк Й., Ганиш, Прихідко М., Прихідко М., Красіцький П., Войтович П., Івасів М., Набожняк А., Ґерус П., Дробош Т., Кашуба К., Курочка О.; по $1.50: Галишин П., Стасів П., Катенацький; Лотенбах $1.25; по $1: Красіцька Я., Мандрук А., Пісьикий Й., Джордж С., Магура М., Бачинський А., Рубачка Д., Сослєр В., Фідик, Кривіцький Й., Антонів В., Кобрин Й., Васкул С., Чепеска, Дворський П., Бутитер С., Будор В., Кривіцька, Дорошенко, Дем'ян П., Стойко І., Пахолок А., Перцович П., Ґеник А., Роленко Г., Вороновський Д., Зола, Крупка А., Ткачук С., Марко В., Шавінська Й., Пішко В., Заяць Т., Добуш, Крупка Й., Шипа О., Москаль М., Кардаш К., Дубик С., Скоч Т., Качор, Шрам М., Ільницька М., Ембор М., Ґнип М., Козак Г., Чупка М., Кривіцька; Тиро Н., Триндовська, Чубен Е., Тапер М., Прихідко Й., Фраловин С., Теропа С., Водзянський В., Костюк Ю., Сукенник Е., Сенишин А., Лещишин М., Ющак Н., Філь М., Данилишин Т., Когут Й., Бук. Стівензон С., Бабак І., Бабій М., Куцул В., Магола К., Гайдук Л., Гович І., Кучвей М., Дзішак Д., Машталір А., Мичота, Скікевич, Андруш, Барида, Зарицька А., Осацький Ф., Кароль Л., Бривка А., Сідловський, Ґорин, Прислiп, Мудрій Д., Бривка, Зайко Н., Сива К., Гредчук М., Хомин С., Романчук С., Матвіїв, Дикий Й., Бойко, Вовк, Онишкевич, Голенда, Процюк Й., Стах О., Курило М., Ковбаса С., Тимчишин, Скікун І., Шандак О., Кушнір А., Лодер, Н. Н., Гук, Кобрин Я., Фургаль Ю., Матраль М., Франків; Воловин Й., Голодюк Я., Мельник, Левкович Н., Яцишин К. — Решта дрібними.

Товариство „Згода" жертвувало $22.50. — Разом зібрано $527.25.

Акція за оподаткування членів філії увінчалась теж частинним успіхом. Наступні члени платять місячні вкладки:

Горин Микола $; Будзал Павлина $2; Біловус Анастазія $2; по $1: Дацків М., Стефаник М., Дацко І., Дацко Р., Савка А., Савка К., Карпа Л., Карпа Е., Бугіль М., Дмитришин П., Дем'ян П., Савка Ю., Івасів М., Крупка Й., Топільницький, Курочка О., Сливинський О., Моторук А., Мельник І., Кульчицький Ю., Машталір М., Демчишин Б., Чекіс П., Стельмах Г., Стельмах Т., Редчак М., Атаманець Д., Захарків І., Захарків О., Холевка, Костюк, Старжинецький, Василина І., Сливинська М.

М. Сливинська.

БОСТОН, МАСС.

Розподіл допомогових збірок.

Подається до відома інтересованих, які складають свої жертви на допомогу в місцевім комітеті при українській православній церкві, що комітет на своїх чергових зборах рішив поділити збирані жертви в такий спосіб: для Злученого Українсько - Американського Допомогового Комітету в Филаделфії $50, на Організацію Чотирьох Свобод України на УПА $50, на медикаменти $15, гром. Захарій Рак передав для УПА $20, і на сироти по членах УПА $10. Крім того вислано на поміч поодиноким скитальникам до Німеччини. Теж на зазив нового пароха о. д-ра Сидора збирають одяг і висилають при допомозі ново прибувших імігрантів на різні адреси приватних людей в американській зоні в Німеччині. Попри те комітет збирає підписи на мешкання й працю для спровадження людей з Европи і в цій справі місцевий комітет співпрацює з ЗУАДК в Филаделфії. Підчас Різдва буде наша молодь ходити по коляді на скитальників.

В імені комітету:

М. Давискиба.

CLEAN-UP TIME IN THE ARMY

After target practice on the firing range, these soldiers clean their M1 rifles thoroughly before returning to their barracks. All U. S. Army recruits learn the nomenclature of the M1, as well as care and maintenance of the "world's finest rifle."

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУА ДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

17,009 Сеньковська Анни з с. Семенківці, Підгайці, від Андрієвська Стефанії.

17,010 Рідних і знакомих з с. Перевооки, Бучач, від Непіп Володимира.

17,011 Шевчук Василини з Дому Терещук, Криворучка Василя, Голубов Марії з дому Баланова, Ткачук Федора всі з Волиня від Ткачук Сергія с. Юхима.

17,012 Троян Андрія від Троян Ярослава с. Томи.

17,013 Доднар Теодора з Дусович від Кость Володимира.

17,014 Полівчак Марії з дому Полок від брата Пелех Павла.

17,015 Могуча жени бл. п. Івана з с. Ділка, Карп. Україна, від Улинець Івана брата.

17,016 Маслянич Івана, Білорусин, від Метеж Станіслава.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

ЗА ГРОШІ БОЛЬШЕВИКИ ДОПОМАГАЮТЬ МАДЯРСЬКИМ ВТІКАЧАМ

Відень, 19 січня. В останньому виявляється, що не зважаючи на всі прикордонні загострення між большевицькою Мадярщиною і Австрією, багато втікачів з успіхом продирається зі сходу на захід. При цьому стверджується, що за відповідну винагороду „в грошах або натурі" втікачам допомагають совєтські вояки, як теж мадярські комуністи. Ціну за одного втікача встановлено на 150 до 900 долярів, залежно від втікача, і винагороду приймається найрадше „в натурі", іменно в американських сигаретках. За такий окуп втікача береться на совєтське військове авто та перевозиться через кордон.

РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ У ВИНИПЕГУ

Винипег, Канада. — старанням виннипезького відділу МУН відбувся в неділю 9 січня в театрі Плей Гавс концерт колядок і щедрівок. Заля була виповнена публикою. Хор виявив великий мистецький хист, що підкреслювали музичні критики з місцевих часописів: Фрі Прес і Трибюн, які були приявні на концерті. Пані Кошиць черговий раз доказала, що вона є гідною наслідницею свого покійного чоловіка, геніяльного мистця - дириґента Олександра Кошиця. Концерт був великою насолодою слухачів, які по кожнім виступі нагороджували дириґентку і співаків гучними оплесками. Хор виконав 18 колядок і щедрівок укладу Олександра Кошиця, К. Стеценка, П. Маценка, М. Леонтовича, М. Гайворонського, і В. Ступницького. Сольові партії в хорі виконували: Оля Івашко й Оля Бойчук. Фортепіяновий супровід вела Альма Коссар.—(„Новий Шлях").

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПІТСБУРҐ, ПА. — Річні збори Бр. св. Николая, від. 53 відбудуться в неділю, 23. січня, в годині 2:30, в українській галі при Бінґгем і 11-тій ул. Просимо всіх членів бути приявними, бо буде річний звіт урядників, вибір нових урядників і є важні справи. — За уряд: Марія Карпа, предс.; В. Сачко, фін. секр.

СКРАНТОН, ПА. — Річні збори від. 162 відбудуться в неділю, 23. січня, в годині 3:30 пополудні, в У. Г. Клюбі на В. Лакавана Еве. Обовязком кожного члена є явитись і вирівнати залеглість. — І. Васильків, секр.

ТОРОНТО, ОНТАРІО. — Річні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 432 відбудуться в понеділок, 24. січня, в домі УНО, 783 Каледж ул., в годині 8. ввечір. Усіх членів і членок просимо прийти на час, заплатити свої залеглі вкладки за 1948 рік, вислухати звітів урядників та вибрати заряд на цей рік. — а уряд: д-р І. Василенко, гол.; В. Герняк, секр.; Т. Мельничук, кас.

ОЛИФАНТ, ПА. — Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що спеціяльн збори в дуже важній справі відбудуться в неділю, 23. січня, зараз по Сл. Божій. Всі члени є обовязані бути приявними на зборах. — Секретар.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє, що надзвичайні збори відбудуться в неділю, 23. січня, в годині 2. пополудні, в гали У. Г. Клюбу, 13 Вашинґтон Еве. На порядку нарад приймання членів ез оплати вступного. Уряд на 1949 рік остався той самой. — Н. Мазур, предс.; В. Мандзій, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє своїх членів, що на річних зборах вибрано такий уряд на 1949 рік: І. Савчак, предс.; І. Сокальський, заст.; І. Маркович, секр.; Г. Гайдук, заст.; Н. Крупа, кас.; І. Кельман, заст.; Я. Бартко, Т. Дацько і С. Матлаґа, доз. хворих; Г. Волянський, Г. Гайдук, контрольори; В. Гадиняк, хорунжий В. Лещак, кошовий. Збори будуть відбуватись в 3-ту неділю по полшім в годині 2. пополудні, в галі церковній, 641 Рузвелт Еве. Місячні збори цего місяця відбудуться 23. січня. Просимо всіх членів явитись на збори і заплатити свою належитість. Адреса секретаря: John Markowicz, 46 Hayward Ave., Carteret, N. J. — І. Савчак, предс.; Н. Крупа, кас.; І. Маркович, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 24. грудня 1948 року помер у 54. році життя

МИХАЙЛО ДЖУМАҐА,

член Тов. ім. М. Шашкевича, від. 94 У. Н. Союзу в Гемтремк, Міш.

Покійний походив з села Глищава, повіт Теребовля, Зах. Україна. Полишив у смутку жену Марію і сестру Катерину.

Похорон відбувся 29. грудня, з каплиці при участи родини, членів і знайомих, на звинтар Монт Олівет. — В. Й. П.!

В. Крушельницький, секр.

ТАРЗАН, ч. 2014. Джена зустрінула Нуму.

Саме тоді, коли Нума спішив до свого леговища...

...Джена стояла на канті скелі. Їй було жалко покинути мале львиця без матері.

Джена боялася, щоб самець Сабори не попав у лють і не вбив левика. Тому вона рішилася взяти його з собою.

Коли вона пустилася стежкою слідами за чередою, Нума ввійшов на поляну з противного боку.